

HALİL GÜLEZ

KURŞUN GÖLGESİ

fa
YAYINLARI

ROMAN

KURSUN GÖLGESİ

[main](#)

[Narman ve Oltu'dan başlayan kurtuluş mücadelesi Ru
Künye](#)

main

Kurşun

GÖLGESİ

HALİL GULEZ

FA YAYINLARI ROMAN SERİSİ 29 Yayıncı Sertifika No:
45789 Birinci Basım: Mart - 2021

KURŞUN GÖLGESİ - HALİL GÜLEZ FA YAYINLARI

Maltepe Mah. Şehit Çetin Görgü Sok. No:17/16
Çankaya/Ankara 0 533 046 24 53

İç Tasarım: BES CREATIVE Kapak Tasarım: BES
CREATIVE Sosyal Medya Danışmanı: BES
CREATIVE Editör: Feride ERYILMAZ Baskı ve Cilt: Ayrıntı
Basım Yayım A.Ş. Sertifika No: 49599 ISBN: 978-605-
70310-2-0

Bu kitabın tüm hakları FA YAYINLARI'na aittir. Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilmeden kitaptan alıntı yapılamaz; FA YAYIN-LARI'nın yazılı izni olmadan radyo ve televizyona uyarlanamaz; oyun, film, elektronik kitap, CD ya da manyetik bant haline getirilemez; fotokopi ya da herhangi bir yöntemle çoğaltılamaz, yayınlanamaz ve dağıtılamaz.

Kurşun

GÖLGESİ

HALİL GULEZ

sunu

Bu romanı kurgulayıp hazırlamam yaklaşık kırk yılımı aldı.

Niye mi?

Benim köyümde 'Gavur Ölen Dere Öyküleri' anlatılırdı. Biz de nefesimizi tutar, dinlerdik. Öykülerde gavurların bir derede kurşun yağmuruna tutulduğu ve bazı köylerden gözü açıkların da ölen gavurları soyarak zengin olduğu anlatılırdı.

Kimdi bu gavurlar?

Bu olaylara tanık aile bireylerim vardı: İçlerinden biri ve en yaşlısı, eski takvime göre 1315 doğumlu yani dedemden iki yaş daha büyük bir kadın... Babaannemdi. 'Yavrum, Yılğınözü bir

kurşun gölgesi hafta sadece kan aktı!' derdi.

Yılğınözü niye kan akmıştı, o kan kim ya da kimlerin kanıydı?

Kavak Safiye teyzem, kimin kolunu kırarcasına büktü? Neydi nedeni?

Osmanlının acizliği miydi, iştahı mı?

'Gavur Ölen Dere' ismi niye yapıştı kaldı?

Sonraki yıllarda Sivas, Kahramanmaraş, Çorum ve Tokat illerindeki katliamların -Çorum katliamını yaşayan biri olarak-kanlı izlerinin aydınlığa çıkarılması dileklerimdir. Katliamcı güruhun hala içimizde yaşıyor olması insanlığın bir başka ayıp ve utancı olması gerekirken ülkemizde, siyaseti belirler hale geldi.

Osmanlıdan miras mı kalmıştı?

'Öyle puslu ki hava, şeytan bile Müslüman mintanı giyiyor.' demişti Şark Cephesi Komutanı Kazım Karabekir.

O günlerin yönetim şeklini ne kadar da iyi yansıtıyor bu cümle.

İnsan, yaşadığı çağdan birinci dereceden sorumludur!

Geleceğe iyi bir şey bırakırsa insan, yaşadığı çağa anlamını vermiş demektir. Ne yazık ki katliamcılar Türk tarihinin her döneminde var olagelmişlerdir.

Sorgulanmayan tarih, tarih değildir. Tarih mutlaka sorgulanmalıdır. Hamaset söylevleriyle tarihi aklamak, o tarihe hakarettir.

Yazık ki Osmanlıyı atası görenler, Osmanlının bir ırk değil de bir aile olduğunun hala farkında değillerdir. İşte, sorgulanmayan tarihin yüz kızartıcı yanı budur.

Neyse...

Kırk yıllık düşüncelerimi anlatmaya çalıştığım bu romanımla tarihi sorguladığım için de ayrıca mutluyum.

HALİL GÜLEZ

ROMAN HAKKINDA

Bu roman bir tarih kitabı değildir. Ancak anlatılan öykülerin tarihi belgelere dayandırıldığı okundukça daha iyi anlaşılacaktır.

Amacımız, hiçbir ırkın hiçbir inancın yanında ya da karşısında yer almak değildir. Tarihsel süreçler içinde inanç ve düşünsel yapıları; farklı insan guruplarının, iktidardakiler tarafından nasıl kayırıldığıнын ya da nasıl dışlandığıнын belgesi niteliğini taşıması açısından önemlidir. İktidar edenler, iktidarlarının devamı uğruna herkesi feda etmeye hazır manzaralar sergiler. Düşünsel yapısı eksik toplum-ların bu tür aldatmacalara kanmalarının faturaları o devlet için ağır bedeller ödenmesinin örnekleriyle doludur. Osmanlının batışında bu örneklemelere belki yüzlerce defa rastlarız.

Ya bilimin yolundan gider, çoluk çocuğunuza iyi bir gelecek bırakırsınız ya da bilime arkanızı döner, onları karanlığa mahkum edersiniz.

Osmanlı, ne zaman İslamiyet'in Emevicilik kısmını kabul ettiyse işte, o zaman çökmeye başladı. Emevi İslamcılığında bilime gerek yoktur. Biat ve tabi olma, kul olma, Ram olma yeterlidir. Emevicilik, kendi dışında her düşünceye kapalı ve düşmanlık besleme idareciliğidir. Tarihte bunun sayısız örnekleri mevcuttur.

İşte, Osmanlı kabullendiği Emevi İslami sayesinde her geçen gün kar gibi eriyerek üç kıtaya hükmetme seyrinden erime seyrine girmiştir. Bilime arkasını dönmesinin sonucu olarak da gelişen uygarlıktan payına düşeni alamamıştır. İnsanlarını yoksul ve cahil bırakmayı, saltanatlarının devamı açısından zorunlu görmüş, belli bir zümreye yaslanırken diğer zümreleri dışlamaktan, horlamaktan, aşağılamaktan vazgeçmemiştir.

Siyasal İslam'ın da temellerini atarak insanlığın azap çekmesinin yoluna taş döşemiştir. Emevilerden sonra dini inanç açısından insanlığa zehir saçan ikinci yönetim tarzı olmayı başarmıştır!

Var oluşunu borçlu olduğu Türkleri, 'Eşek Türk' gibi ağır ifadelerle aşağılayacak kadar kendini halkının üstünde gören bir yönetimden, insanlarına eşit muamele beklenemez. Osmanlı önce dinini, sonra dilini, en son da ait olduğu milliyeti değiştirme çabası içine girmiştir.

Osmanlının, saray yalakası şairi Nef'i'den şu örneği verelim.

"O faziletle bak eşek Türk'e Asrının hace-i efdalı görünür"

(O anlayışla bak eşek Türk'e /

Çağının seçkin hocası görünürj

Gider ol Türk-i duni kim dahi,

Torbasında seferceli görünür."

(Uzaklaştır o aşağılık Türk'ü ki/

Torbasında ayvası görünür.)

Türk'e hak, çeşme-i idrakı haram etmiştir.

Eylese her ne kadar sözünü sihr-i helal"

(Allah, Türk'e akıl çeşmesini haram etmiştir./

İsterse sözünü sihirle bezesinj

Bu dizelerin üzerine fazla söze gerek var mı?

İslam dini, uygulandığı şekliyle bilimle hiç geçinemedi.

Bilimi kendisine düşman gördü. Oysa dinlerin görevi insanları daha ileri mutluluklara taşımak değil midir?

İslamiyet insanları ileri noktalara ulaştırmaktan ziyade, uzaklaştırmak için ne gerekiyorsa içinde barındırdı.

giriş

Sokrates'e karısı, 'Kocacığım seni suçsuz yere öldürecekler!'

der.

Sokrates, karısına ters ters bakar, 'Ya suçlu olarak öldürselerdi, daha mı iyiydi?' cevabını verir.

Suçlu olarak öldürülmek ya da suçsuz olarak öldürülmek!

Bunun kararını sadece hukuk ve yansız tarih verebilir.

insanların değer yargıları her zaman yansız olamıyor ne yazık ki...

Azmart Gazetesi bölgenin en etkili yayın organı, bölgede yaşayan halkların gözü, kulağı. Gazetede her halktan

yazarlar, görüşlerini açıklama olanağına sahipti.

Kürt, Türk, Ermeni, Rum aydınlar bir araya gelip Osmanlının gidişatı ve yaşayan halkların ekonomik sıkıntıları tartışırlardı. Görüşlerini de kimi zaman bildiriye dönüştürüp Azmart Gazetesi'nde paylaştıkları gibi bölgeye dağılıp halka konferans yoluyla iletmekten de geri kalmıyorlardı. Bu aydınlardan birisi de Dr. Andon Sarkisyan'dı. Azmart Gazetesi'nde toplanan Türk, Kürt, Ermeni, Rum aydınların çalışmaları Saray'a kadar ulaşmıştı. Saray ise memnuniyetsizliğini Erzurum Kadısı'na çoktan iletmişti.

Kazım Paşa'nın insanlara olumlu yaklaşımı gergin ortamı yumuşatıyor olsa da Rus şımarıklığına kapılan Ermeniler, ülke dışına çıkarılmıştı. Bir araya gelen dönem aydınlarının görüşlerini özetlemeye çalışacak olursak aşağıdaki şekilde dillendirdiklerini görürüz.

Her aydının başına gelen, ne acıdır ki bu aydınların da kaçınılmaz sonunu hazırlayacaktı. Canını kurtaranlar, yurt dışına kaçabilirse kendilerini şanslı sayacaklardı.

Osmanlı çaresiz ve batma noktasına doğru, dolu dizgin gidiyordu.

Sanılır ki bugüne kadar kurulan Türk devletleri dış baskılar ve dış saldırılar sonucu tarih sahnesinden silinmişlerdir.

Hayır.

Her devletin batışında kendi milli hainlerinin rolü vardır.

Osmanlı, ölü bedenlerin yönettiği bir devlet konumuna çoktan getirilmişti. Ölü bedenler, kendilerini koruyacak günah keçisi ararlar ya da yaratırlar. Tarihin her döneminde zayıflayan devletlerde yaşanan ve yaşanılacak örneklerdir bunlar.

Osmanlı, var ola geldiği Türkleri dışlar ve günah keçisi yapar sonra da devşirmelere sarılır, onlardan medet umar. Devşirmelerin devlete egemen olduğu durumlarda ise kökleri olan Ermeni ve Rum gibi halklara saldırırdı. Osmanlı artık 'Ölü Bedenler Ülkesi'dir.

Örümcek ağına takılan sivrisineğin kurtulmak için yalvardığı tanrı ile örümceğin öğle yemeği için dua ettiği tanrı aynıdır anlayacaksınız.

Yengeç Sendromu'nu bilir misiniz?

Su dolu bir kovaya tek bir yengeci koyarsanız o yengeç kovadan çıkar ve kurtulur. Aynı kovaya onlarca yengeç koyarsanız hiç birisi çıkıp kaçamaz. Çünkü yengeçler yukarıya yöneleni ayağından çekerek düşmesine neden olur. Buna Yengeç Sendromu denir.

Türk devletleri ve Osmanlının batışında milli yengeç hainlerinin rolünü bu şekilde görebilirsiniz.

Satmaya doymadılar. 1535 yılından itibaren Kapitulasyonlarla toprak satmaya Filistin ve Kudüs'ten başlayıp Kıbrıs, Batı Trakya, Yemen, Irak ve Suriye ile devam ettiler. (Bugün de Katar, katar gidiyoruz!)

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu tarihten 1950 yılına kadar tek bir karış toprağını ya da bir dirhem halk malını dışarıya pazarladığını ya da sattığını duyan var mı?

1950 yılında iktidara geldiklerinde Amerika'dan süt tozu ve yağ alarak ülkenin ineklerini sattılar, tarımını sattılar ve hala devam ediyorlar. Osmanlıdan beri yabancılara ülkeyi peşkeş çekiyorsanız

Ermenilerin suçu neydi? Neden onları Rusların kucağına atıncaya kadar zorladınız?

Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküşü tarihsel bir sürecin doğal sonucudur diyebilir miyiz? Tabii ki diyebiliriz.

Halkından kopan saltanatların sonsuza kadar yaşadığını tarih henüz yazmıyor.

Osmanlı İmparatorluğu'nun çöküş yıllarında kuzeyimizde Çarlık Rusya'sı yıkıldı, yerine Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği kuruldu. Doğumuzda Moğol İmparatorluğu ve Hun İmparatorluğu yıkıldı, batımızda Roma İmparatorluğu, Bizans İmparatorluğu yıkıldı. Hepsi 'Tek Adam ve Saray Yönetimi' değil miydi?

O kadar güçlü imparatorlukların yıkılma nedenlerinden en güçlü olanı 'Tek Adam ve Saray!'

Kuruluş dönemindeki heyecanın nedenleri bellidir: İnsanlar bir devlet kurmanın haklı gururuyla birlik olma gereği duyarlar. Osmanlının esas sorunu, adına 'Yükselme Devri' denilen devirle başlar. Osmanlı devleti nereye yükselmiştir? Oysaki o devir, Avrupa kıtasının bilimde sıçrama yaptığı çağdır: Ateş ve sudan insanların nasıl yararlanacağı, demirin bulunması, dokumanın yaygınlaşması ve denizlerden ekonomik gelir elde edilmesi fikrinin yaygınlaşması... Tam da Osmanlının Yükselme Dev-ri'ne denk düşer.

Osmanlı ise Kapitülasyon anlaşmalarıyla ülkesinin ekonomisinin direksiyonuna çoktan Avrupalı idarecileri oturtmuştu.

Peki, Osmanlı bu dönemdeki gelişmelerin neresinde kalmıştır? Tabii ki fersah fersah gerisinde. Hicaz Demiryolu'nu nifak tohumu yapacak kadar hoş olmayan bir zihniyete sahiptiler, bunu başardılar ve savundular hatta.

İnsanlar yel değirmenlerinden enerji üretirken Osmanlıda bu konuda küçücük bir çaba var mıydı?

Hayır.

Buyruğuna aldığı ülkelerin yer altı ve yer üstünde ne var diye kafa yormuş mudur?

Hayır.

Barutun bulunmasıyla silah sanayiinde Avrupa, büyük sıçramalar yaparken Osmanlı, barutu Avrupa'dan almayı başarı mı saymıştır?

Evet.

Avrupa, okur/yazar oranını artırmak için bilim ve eğitime ağırlık verirken Osmanlı neye ağırlık vermiştir?

Osmanlıda bilim var mıydı?

Yok.

Osmanlıda eğitim var mıydı?

Yok.

Ama istemediğiniz kadar harem, istemediğiniz kadar imam kadrosu vardır. Bunların Osmanlıyı ileri noktalara taşıdığı görülmüş müdür?

Yıkıldığında halkın fakr-u zaruret içinde olduğuna bakılırsa kurulduğu yıllardan bile geri durumda olduğu anlaşılıyor mu?

Osmanlı yönetimi bir cehalet ve kibir abidesidir.

Siz hiç, 'Ben Allah'ın yeryüzündeki gölgesiyim!' diyen birine körü körüne inanan halk gördünüz mü?

Osmanlı ahali inandı!

İnanışları da yıkılmalarıyla anlaşılıyor mu?

O halde itaat ve biat neden var?

Başta da söyledik; korku.

Bu sonuçtan şuraya varabiliriz, 'Tek Adam ve Saray' yönetimleri korku yönetimleridir. Panzehir, demokrasi ve bilimdir.

Burada bir de karınca öyküsü anlatalım:

Bulabildiğiniz kadar siyah karıncayı toplayın ve bir kavanozun içine doldurun, bir süre sonra bulabildiğiniz kadar kırmızı karıncayı da aynı kavanoza doldurun ve izleyin; karıncalar kendi halinde sanki kış uykusundaymış gibi sessiz ve sakindirler. Bir süre sonra kavanozu elinize alınız ve hızlıca sağa sola çevirerek sallayınız ve tekrar yere bırakınız. Göreceksiniz ki karıncalar birbirine girmiş. Siyah karıncalar saldıranın kırmızı, kırmızı karıncalar da saldıranın siyahlar olduğunu sanmıştır çünkü.

Karıncalar düşmanı kavanozun içinde ararlar.

Osmanlı, Siyah ve Kırmızı karıncalar yönetimidir. Asıl tehlike kendiyken yüzlerce yıl halkını, tehlikenin kendi olmadığı zehriyle avutmuştur.

Aslında ortak düşman, o kavanozu sallayan eldir ve kavanozun dışındadır. Osmanlı, o eli sürekli saklamayı başarmıştır hem de altı yüzyıl.

İşte, Osmanlı kendisini sallayan el yerine kendi içindeki halkı düşman seçerek onları dışlamaya ve ezmeye çalışması sonucu zayıflayıp tarih sahnesinden dramatik bir şekilde silinmiştir. Tıpkı kavanoz içindeki karıncalara benzeyen Osmanlı, idaresindeki halkı birbiriyle vuruşur hale getirmiştir.

Ekonomik ve kültürel yokluklarda da aşağı kalmıyor, zenginleşen saray ağalarının lütfu(!) olan ve hanım sultanlara adanan çeşme ve cami dışında hiçbir şeye gereksinim duymamışlardır.

Osmanlı bilim ve sanata kapalı, belden aşağısına egemen bir yönetim anlayışına sahiptir.

Uygarlığı cami ve çeşmede görmüşlerdir.

Suya çeşme yapmış ama suyun başka ne işe yaradığına akıl erdi-rememişti. Suyun kaldırma gücünü bilmemektedir. Çeşme yapmanın ötesinde, sudan başka türlü yararlanmak düşünülmemiş oysa o yıllarda Avrupa'da sulama kanalları, ülkelerdeki sulanabilir alanları örümcek ağı gibi sarıyordu. Sudan enerji üretmeyi düşünmemiş, demirden yararlanmamış, tekerleğin at koşusunun ötesinde bir şey olduğunu düşünmemiştir. Çeşme ve cami yapmak karın doyurmaya yeter mi? Aç insanın devlet ve din umurunda olur mu?

Elbette olamaz.

Böylesi bir devletin ayakta kalma şansı var mıdır?

Olmadığı kanıtlandı!

Bu saptamadan şuraya gidebiliriz. Saraya hapsedilen otorite, zamanla kendini oluşturan güç olan halkla bağını koparır. İşte o koparma, o devleti kesinlikle çöküşe götürür. Ortaçağ Avrupa'sının içine düştüğü karanlık dönemden yararlanmayı bile akıl edemeyen Osmanlı, Avrupa'nın o karanlık dönemden çıkış çabalarına bile başını çevirip bakmamış, bakamamıştır.

Nasıl olsa saray muhteşem; halkı korkutmak sindirmek için kılıç da var, yeterli diye düşündü.

Başta da söylediğimiz gibi, Osmanlının yıkılış dönemlerinde hemen kuzeyimizde zorba Çarlık Rusya'sı yıkıldı. Bugün, 'Çar efendimiz yıkıldı.' diye ağlayan Rus gördünüz mü?

Avrupa'da Endülüs tarumar edildi. Franko için ağlayan İspanyol, Salazar için ağlayan Portekizli, Kral Lui için ağlayan Fransız, kralları için gözyaşı döken Yunan ve

İtalyan, Rus Çar'ı için ağlayan Rus ve Wilhem için ağlayan Alman gördünüz mü?

Hitler için ağlayan Alman, Mussolini için ağlayan İtalyan gördünüz mü?

Demek ki zorba yönetimler için ağlanmazmış!

Eh, bizde durum biraz ters işliyor galiba? Bu halka ne kadar kötülük yapan varsa baş tacı... Halkını düştüğü bataktan çekip çıkaran Mustafa Kemal Atatürk'e tıpkı Osmanlıdaki ihanetçilerde olduğu gibi içimizdeki ihanetçiler hakaret yağdırmakta sakınca görmüyorlar.

Ne demişti ünlü bir siyasetçi? 'Ülkede bu kadar hain ne zaman yetişti, şaşıyorum!'

Dünya halklarıyla uyuşmamakta, onlar gibi düşünmemekte ısrar eden bir yapı var bizde.

Hicaz Demiryolu'nun intikam yoluna dönüşeceğini kim akıl edebilirdi?

Ama İngiliz gemisine binerek, 'Size namusumu ve kendimi emanet ediyorum.' diyen padişah için gözyaşı dökenler var bu ülkede. Kendini emanet ettiğinde sarayı bile altından çekilip alınmıştı o İngilizler tarafından. İstanbul'u silahsız, savaşız İngiliz'e çoktan teslim etmişti.

İşte bu zihniyet, Hicaz Demiryolu'nu nifak tohumu yapmayı başardı ve savundu.

Kendi halkından korkusu, İngiliz gemisine binerek kaçmasına neden oldu.

Saraylar neden yönetenleri halktan koparır?

Osmanlıda saraylar devlet yönetimi için kullanılmaktan daha ilk kuruluş yıllarından itibaren koparılmaya başlandı. Osmanlıyı esir alan Arap kültürü, sarayın sadece yönetenlerin gönlünü hoş tutacağı mekanlar olarak kullanılmasının yolunu açtı.

Ülkemiz aynı Araplaşma macerasının acı sonuçlarına doğru hızla sürükleniyor ve nerede duracağı belli değil!

Ne dersiniz?

Bu ülkeye yeni bir Mustafa Kemal Atatürk gerekmez mi?

Gerekmez.

Onun yarattığı enerji ve ışık aslında, bizi çağdaş uygarlık düzeyine taşıyacak kadar güçlü bir ışık.

Köleler, cariyeler, hamam oğlanları... Ee, bu kadar zevk-ü sefaya bir de uygun musiki gerekirdi. Tatyos Efendiler, Itriler ne güne duruyor? Efendileri çengi oynatacak onlar da beste yapacak!

Osmanlı saraylarında ağırlanan bir tane Kürt ya da Türk ileri geleni var mı?

Bu müzik bestecisi olur, alim olur, eren olur, evliya olur; bulamazsınız!

Osmanlının yaşam tarzı buydu. Halk da böyle mi yaşıyordu? Bugün yaşadığımız ülkeye bakınca böyle olmadığı açık ve meydanda. Böylesi bir devletin yıkılmaması için hangi neden kalmış?

Devletler affedici olmalıdır. Devletler affedici olmalıdır ki halkına merhamet, sevgi ve affetme erdemlerini aşılabilen. Affetmeyi insan üzerinden ele alalım.

Affetmek için, insanın ruhsal ve zihinsel olarak kendini hazır hissetmesi gerekir. Çünkü affetmek bir seçimdir. Kimsenin zorlamasıyla affetmek mümkün değildir. Affetmek bir süreçtir. Birdenbire affedişler bile bir sürecin ürünüdür. Affetmek kolay değildir. Fakat özgürleşmek için gereklidir. Çoğu insan, affetmenin nefret ettiği kişiyi suçsuz ya da haklı bulduğu anlamına geleceğini sanır. Oysa affetmek, geçmişteki anıların boyunduruğundan kurtulmak, yaşamımızı kontrol altına almaktır. Devletler de yukarıdaki gibi affedici olsalardı ne kaybederlerdi?

Sadece 'Tek Adam ve Saray' rejimleri affedicilikten ve sevgi dilini kullanmaktan uzaklaşırlar.

Saraylardan adalet dağıtıldığına bugüne kadar rastlanmamıştır. Osmanlıda affetme, danışma, konuşma mekanizması asla işlemez.

Dünya, Güneş'e çok yakın olsaydı tüm canlılar yanar, çok uzak olsaydı donardı.

Güneş'e, Türkler- Kürtler ne kadar yakınsa Yahudiler, Ermeni-ler ve Rumlar da o kadar yakın, ne kadar uzaksalar